

**Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы**

**Болашақ педагогтерді даярлауға арналған білім беру
бағдарламалары мазмұнының Кәсіби стандарт нормаларына
сәйкестігі**

Астана, 2023

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының Ғылыми-әдістемелік кеңестің шешімімен басылымға ұсынылды (2023 жылғы 8 желтоқсандағы № 9 хаттама)

Болашақ педагогтерді даярлауға арналған білім беру бағдарламалары мазмұнының Кәсіби стандарт нормаларына сәйкестігі. Талдамалық есеп. - Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2023. - 42 б.

Бұл жұмыста білім басқармалары, әдістемелік кабинеттер/орталықтар, педагогикалық жоғары оқу орындарының әкімшілігі және білім беру ұйымдарының басшылары үшін педагогикалық білім беруді жетілдіру бойынша ұсыныстар берілген. Жұмыста мазмұнға талдау жүргізу бойынша зерттеушілердің еңбектері зерделенді, зерттеу жүргізу әдіснамасы әзірленді, «БВ013 Пәндік мамандандырылмаған мұғалімдерді даярлау» (бастауыш білім беру) даярлау бағытындағы білім беру бағдарламаларына талдау жүргізілді, сондай-ақ қорытындылар мен ұсынымдар дайындалды.

Басылым білім басқармалары, әдістемелік кабинеттер/орталықтар, педагогикалық жоғары оқу орындарының әкімшілігі және білім беру ұйымдарының басшыларына арналған.

Мазмұны

Мазмұны.....	3
Кіріспе	4
1. ТАЛДАУ ЖҮРГІЗУ ӘДІСНАМАСЫ	5
2. БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІ ДАЯРЛАУҒА АРНАЛҒАН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ МАЗМҰНЫНЫҢ КӘСІБИ СТАНДАРТ НОРМАЛАРЫНА СӘЙКЕСТІГІН ТАЛДАУ	9
3. БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІ ДАЯРЛАУДЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ӨЗЕКТЕНДІРУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР	22
Қорытынды	25
Пайдаланылған дереккөздердің тізімі.....	26
Қосымша 1	28
Қосымша 2	39
Қосымша 3	40
Қосымша 4	41

Кіріспе

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 Қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында басым міндеттердің бірі болып білім беру сапасын арттыру болып айқындалды.

Ел Президенті Қасымжомарт Тоқаев Республикалық педагогтер съезінде (Астана қ., 2023 жылғы 5 қазан) сөйлеген сөзінде педагогтерді даярлау мен олардың біліктілігін арттыру тәсілдерін түбегейлі жаңарту бойынша жаңа міндеттер қойды. «Педагог – ұлттың жаңа сапасын қалыптастыру үдерісіндегі ең маңызды буын. Сондықтан білім беру жүйесін жоғары білікті мамандармен толық қамтамасыз ету өте маңызды. Алайда қазір мектептерімізде мамандар тапшы. Бүгінде елімізде 5 мың педагог жетпіспейді. Бұл көрсеткіш жылдан-жылға артып келеді. Ал педагогика саласында оқыған әрбір бесінші түлек өз мамандығы бойынша жұмыс істемейді.».

Білім беру жүйесіне жаһандық сын-қатерлер жағдайында білім беру сапасы педагогтердің кәсіби құзыреттілік деңгейіне байланысты. Қазақстанда Педагогтің кәсіби құзыреттілігі шеңберіне қойылатын талаптарды Кәсіптік стандарт айқындайды. Кәсіптік стандарт педагогтің кәсіби қызметінде біліктілік деңгейі, құзыреттілігі, мазмұны, сапа және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайтын норма ретінде жасалған. Өйткені, бүкіл әлемде стандарттар педагогтің қандай болуы керек екендігі туралы стратегиялық көзқарастың нормативтік негізі ретінде әзірленеді және қолданылады. Стандарт сапалы оқытудың негізделген анықтауышы және өлшеуіші ретінде қолданылады.

2022 жылы Қазақстанда бекітілген Педагогтің жаңа кәсіптік стандарты педагогтердің кәсіби қызметінің жалпы сипаттамасын, оның кәсіби құзыреттерінің шеңберін қамтиды. Педагогтің кәсіби құзыреттілік шеңбері практиканың 4 саласын (кәсіби құндылықтар, кәсіби білім, оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу, кәсіби даму) біріктіреді.

Кәсіптік стандарт кадрларды даярлаудың педагогикалық бағыттарының білім беру бағдарламалары мен модульдерін әзірлеуге негіз болады. Айта кететін жағдай, бүгінгі күнге дейін болашақ педагогтерді даярлаудың білім беру бағдарламалары мазмұнының Кәсіптік стандарт нормаларына сәйкестігін талдау жүргізілмеген. Осыған байланысты ұсынылып отырған талдамалық есеп ЖОО-ның педагогтерді даярлау білім беру бағдарламаларын әзірлеуі бойынша проблемалық мәселелерді анықтауға, сондай-ақ педагогикалық ЖОО әкімшілігі, білім басқармалары, білім беру ұйымдарының басшыларына педагогикалық білім беруді жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеуге мүмкіндік береді.

1. ТАЛДАУ ЖҮРГІЗУ ӘДІСНАМАСЫ

Зерттеу жүргізудің негіздемесі

Қазіргі уақытта Қазақстанда педагогтерді даярлаудың білім беру бағдарламалары (бұдан әрі - ББ) мазмұнының Кәсіптік стандарт нормаларына сәйкестігін талдау бойынша зерттеулер жүргізілген жоқ, олардың нәтижелері негізінде осы бағдарламаларды өзектендіру және педагогикалық білім беруді жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу мүмкіндігі бар.

Осы есеп шеңберінде Кәсіптік стандарт талаптарына сәйкес ББ талдау жүргізу әдіснамасы ұсынылды, бағдарламаларға талдау жүргізілді, нәтижелер мен ұсынымдар ұсынылды.

Зерттеудің мақсаты - педагогтің кәсіптік стандартының нормаларына сәйкес түйінді сөздерді қолдану жиілігі бойынша ББ контентіне талдау жүргізу, педагогтерді даярлаудағы «проблемалық аймақтарды» анықтау және педагогикалық білім беруді одан әрі жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу.

Міндеттер:

- 1) зерттеу әдіснамасы мен құралдарын әзірлеу;
- 2) талдау үшін ББ таңдау;
- 3) педагогтің кәсіби құзыреттілігі шеңберінің құзыреттері, индикатор өлшемдері, түйінді сөздеріне сандық контент-талдау жүргізу;
- 4) оқыту нәтижелері мен ББ пәндерінің мазмұнында педагогтің құзыреттерін, кәсіби құзыреттіліктерінің критерийлері мен индикаторларын пайдалану жиілігінің сандық көрсеткіштерін анықтау;
- 5) контент талдау және ББ санаттарына салыстырмалы талдау жүргізу;
- 6) педагогикалық білім беруді жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу.

ББ мазмұнын талдау көздері (білім беру бағдарламалары)

ББ әзірлеу кезінде «проблемалық аймақтарды» анықтау үшін еліміздің контексте 3 педагогикалық ЖОО іріктелді:

- ұлттық – «Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті» КЕАҚ (бұдан әрі – ҚазҰПУ);
- өңірлік – «Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті» КЕАҚ (бұдан әрі – ППУ);
- моноқалалық – «Ыбырай Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық институты» КЕАҚ (бұдан әрі - АрПИ).

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 13 қазандағы № 569 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышына сәйкес [1] зерттеу үшін кадрларды даярлаудың бір бағыты – «6B013 Пәндік мамандандырылмаған мұғалімдерді даярлау» (бастауыш білім беру) іріктелді. «Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» білім беру бағдарламалары тобының бакалаврларын даярлау ББ талдаудан өтті:

1. 2023-2027 жылдарға ҚазҰПУ әзірлеген «Бастауыш білім беру» ББ;
2. 2023-2027 жылдарға ППУ әзірлеген «БВ01310 – Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» ББ;
3. 2023-2027 жылдарға АрПИ әзірлеген «БВ01301 – Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» ББ.

Деректерді талдау әдісі

Білім беру бағдарламаларының мазмұнына талдау жүргізу үшін контент-талдау жүргізуге негізделген зерттеудің сандық әдісі, сондай-ақ зерттеудің салыстырмалы әдісі таңдалды.

Бұл зерттеу үшін мазмұнды талдауды қолдану оның келесі сипаттамалық ерекшеліктерімен:

а) сандық әдістерді қолдана отырып, үлкен көлемдегі маңызды ақпаратты талдау мүмкіндігі;

б) әдіснамалық негізделген критерийлер мен олардың эмпирикалық индикаторлары негізінде ақпаратты құрылымдау арқылы [2] негізделген.

Контент талдау әдісін қолданудың маңыздылығы кең көлемді мәтіндік материалмен жұмыс істеуге [3], сондай-ақ ББ талдауға бірыңғай тәсіл арқылы осы әдістің дәлдігі мен объективтілігіне [4] негізделген.

Контент-талдау жүргізу келесі әдіснамалық қағидаттарға негізделді: жүйелілік, ғылыми негізділік, объективтілік.

Жүйелілік принципі құрылымдық және өзара байланысты элементтердің жиынтығында көрінеді: зерттеудің әдіснамалық принциптері; зерттеудің мақсаты, міндеттері, әдістері мен кезеңдерін қамтитын ғылыми аппарат; зерттеу құралдары және Педагогтің кәсіптік стандарты.

Зерттеуді жүргізудің ғылыми негізділігі қағидаты отандық және шетелдік ғылыми әдебиеттердің жетістіктерін, сондай-ақ фактілер мен өзекті деректерге сәйкес келетін ережелерді зерттеуге негізделген.

Объективтілік принципі зерттеу барысына әсер ететін ықтимал факторлар мен жағдайлардың болуын және зерттеу барысында алынған ғылыми деректер мен мәліметтерге сүйенуді ескереді. Объективтілік принципі дәлелдермен негізделген тұжырымдардың болуына әкеледі.

Болашақ педагогтерді даярлаудың білім беру бағдарламалары мазмұнының Кәсіптік стандарт нормаларына сәйкестігін талдау үшін контент-талдау әдісі таңдалды. Атап айтқанда, мәтіндегі тұжырымдамаларды қолдану жиілігін анықтау мақсатында контент талдаудың тұжырымдамалық түрі таңдалды, оның ішінде реляциялық талдау (мәтіндегі терминологиялық қатынастарға құрылымдық мазмұнды талдау) қолданылды [5].

Зерттеу келесі параметрлер бойынша ББ мазмұнын талдауға негізделген: құзыреттілік; критерий; индикатор; түйінді сөз.

Контент талдауды қолдану тәжірибесінде зерттеудің үш категориясы бөлінеді: мазмұнды қорытындылау, мазмұнды нақты зерттеу және құрылымдау [6]. Біздің зерттеуіміз мәтіннің семантикалық бөлігімен контекст талдау

бірліктерін талдауға бағытталған нақты зерттеу категориясын қолдануға негізделген, бұл зерттелетін құбылыстардың мәнін түсінуді кеңейтуге, сондай-ақ зерттелетін бірліктерді талдау арқылы берілген параметрлер негізінде ББ мазмұнын бағалауды *құрылымдауға* мүмкіндік береді.

Алдымен түйінді сөздерді қарастырылатын мәтіндік контекст анықталады (өзіндік зерттеу). Содан кейін зерттелетін материалды мазмұнды құрылымдау жүзеге асырылады. Контент талдау соңында бағдарламалардың мазмұнын сипаттау және жалпылау, сондай-ақ педагогтің кәсіби құзыреттіліктері, олардың критерийлері мен ББ мазмұнын қалыптастыратын индикаторлар арасындағы заңдылықтарды анықтау үшін мәліметтер түсіндіріледі.

Деректердің қайталануын болдырмау және объективтілігін қамтамасыз ету үшін ББ оқыту нәтижелері мен пәндердің мазмұны талдаудан өтті. Оқытудың бір нәтижесі немесе бір пән шеңберінде сөз тіркестерінің қайталануы алынып тасталды.

Зерттеу құралдары

Зерттеу құралдарын әзірлеу кезінде шетелдік ғалымдардың [5, 6] мәтіндік материал тізбегі контекстіндегі түйінді сөздердің орналасуының маңыздылығын көрсететін еңбектері зерттелді. Контент-талдау жүргізу құралдарын әзірлеу «Педагог» кәсіптік стандартының №1 қосымшасының педагогтің кәсіби құзыреттіліктерінің шеңбері негізінде анықталынған [7].

Нәтижесінде ББ талдауының бірліктерін, ішкі санаттарын және санаттарын көрсететін контент-талдау кестесі жасалды (1-кесте). «Қалың қаріппен» талдау бірліктерінде мазмұнды талдау үшін түйінді сөздер көрсетілген.

Кесте 1. Педагогтің кәсіптік стандартының нормаларына ББ сәйкестік факторларын контент-талдау жіктеуіші

Талдау санаттары	Талдаудың ішкі санаттары	Талдау бірліктері	Есептеу бірліктері
<i>Педагогтің кәсіби құзыреттілігі</i>	<i>Критерийлер</i>	<i>Индикаторлар</i>	<i>Түйінді сөздер, тақырыптық кадрлар</i>
1. КӘСІБИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	1.1 Педагог мамандығына адалдық	1.1.1 Барлық білім алушылардың/ тәрбиеленушілердің білім беру мақсаттарына қол жеткізу қабілетіне сенімділік танытады;	1) білім беру мақсаты
			2) білім алушылардың мақсатқа жетуі
			3) сенімділік
		1.1.2 Педагог мамандығына адалдығын көрсетеді	1) мамандық педагог
			2) адалдық
			3) кәсіби сәйкестік

		1.1.3 Өз қызметіндегі қолданыста нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа алады	1) нормативтік құқықтық актілер 2) стандарт 4) бағдарлама
<i>Әрі қарай, 1-қосымшаны қараңыз</i>			

Деректерді түсіндіру

Кәсіптік стандарт педагогтің кәсіби құзыреттілігі шеңберінің құзыреттеріне, критерийлері мен индикаторларына негізделген 1-кестеге сәйкес ББ сандық контент-талдау жүргізілді.

ББ да түйінді сөздерді қолдану жиілігінің жоғары көрсеткіші білім алушыларда тиісті кәсіби құзыреттілікті қалыптастыруға бағдарламаның бағыттылығының жеткілікті деңгейін куәландыратын болады.

Тиісінше түйінді сөздерді пайдалану жиілігінің төмен көрсеткіші білім алушыларда тиісті кәсіби құзыреттілікті қалыптастыруға ББ бағытталуының жоқтығын көрсететін болады.

2. БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІ ДАЯРЛАУҒА АРНАЛҒАН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ МАЗМҰНЫНЫҢ КӘСІБИ СТАНДАРТ НОРМАЛАРЫНА СӘЙКЕСТІГІН ТАЛДАУ

Өздерінің сипаттамасында көрсетілгендей ББ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті жоғары білім беру стандарты [8], Педагогтің кәсіптік стандарты [7], Ұлттық біліктілік шеңберіне [8] сәйкес әзірленген және Дублин дескрипторлары [8] мен Еуропалық біліктілік шеңберімен [8] келісілген.

Бакалавриаттың білім беру бағдарламалары жобалаудың құзыреттілік тәсіл негізінде қалыптастырылған, модульдік форматқа ие және 240 кредиттен тұрады.

ББ модульдік құрылымының сипаттамасы

1) *2023-2027 жылдарға ҚазҰПУ әзірлеген «Бастауыш білім беру» ББ (ҰБШ 6-біліктілік деңгейі).*

2021-2023 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Хям қаласындағы Қолданбалы ғылымдар университеті (Финляндия) және Назарбаев Университетімен бірлесіп педагогтерді даярлаудың 30 ББ әзірледі. Талдау үшін ұсынылған «Бастауыш білім беру» ББ Қазақстанның педагогикалық жоғары оқу орындарының іріктелген ПОҚ жұмыс тобы әзірленген, онда ҚазҰПУ әзірлеушілері көшбасшы болды.

Бағдарлама Дүниежүзілік банктің «ҚР педагогикалық әлеуетін күшейту» жобасы шеңберінде әзірленді. Жоба Дүниежүзілік банк және Қазақстан Республикасы Үкіметімен бірлесіп іске асырылатын «орта білім беруді жаңғырту» жобасының бір бөлігі болды.

2022-2023 жылдар аралығында ББ педагогикалық қоғаммен бірнеше рет талқыланып қолданысқа ұсынылды.

ББ құрылымында педагогикалық, пәндік және міндетті компоненттер бар:

– Педагогикалық компонент 60 кредиттен және 4 модульді қамтиды (білім алушыларды тұлға ретінде қолдау – 17 кредит; оқыту үшін білім беруді және бағалау - 9 кредит; мұғалім рефлексиялық практик ретінде - 9 кредит; мұғалім оқытудың фасилитаторы ретінде (педагогикалық практика) - 25 кредит);

– Пәндік компонент 124 кредиттен және 5 модульден тұрады (бастауыш білім берудің тұжырымдамалық негіздері - 29 кредит; бастауыш мектептегі тілдік білім және коммуникация - 30 кредит; бастауыш білім берудегі зерттеу және шығармашылық - 37 кредит; пәнаралық кәсіби дағдылар - 20 кредит; қорытынды аттестаттау - 8 кредит);

– Міндетті компонент 56 кредиттен және 5 модульден тұрады (тарихи-философиялық құзыреттілік модулі - 10 кредит; әлеуметтік-саяси білім модулі (Әлеуметтану, Саясаттану, Мәдениеттану, психология) – 8 кредит; аспаптық

және коммуникациялық модуль - 25 кредит; денсаулықты нығайту модулі - 8 кредит; таңдау компоненті - 5 кредит).

2) 2023-2027 жылдарға арналған «БВ01310 – Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» ББ (ҰБШ 6-біліктілік деңгейі), ППУ әзірлеген.

ББ құрылымында 8 модуль бар:

- Гуманитарлық модуль 13 кредиттен тұрады;
- Дистанциялық білім беру технологиялары модулі 9 кредиттен тұрады;

- Тілдерді даярлау модулі 20 кредиттен тұрады;

- Әлеуметтік-саяси білім модулі 8 кредиттен тұрады;

- Денсаулық сақтау модулі 12 кредиттен тұрады;

- Қоғамдық-құқықтық білім модулінде 5 кредит бар;

- Психологиялық-педагогикалық модуль 32 кредиттен тұрады;

- Кәсіптік-әдістемелік бөлім 141 кредитті қамтиды.

3) 2023-2027 жылдарға АрПИ әзірлеген «БВ01301 – Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» ББ (ҰБШ 6-біліктілік деңгейі).

ББ құрылымында 7 модуль бар:

- Жалпы білім беретін пәндер модулі 56 кредиттен тұрады;

- Мұғалімнің кәсіби дайындық модулі 27 кредиттен тұрады;

- Негізгі дайындық модулі 40 кредиттен тұрады;

- Педагогикалық шеберлікті қалыптастыру модулі 42 кредиттен тұрады;

- Әдістемелік даярлық модулі 54 кредиттен тұрады;

- Ғылыми дағдыларды қалыптастыру модулі 13 кредиттен тұрады;

- Қорытынды аттестаттау модулі 8 кредиттен тұрады.

Білім беру бағдарламаларын талдау мәтіндік массивтерді сандық талдауға негізделді, содан кейін анықталған сандық заңдылықтарды мазмұнды түсіндірді [10].

Объективтілік қағидатына қол жеткізу мақсатында контент-талдау жүргізу кезінде мынадай факторлар ескерілді:

- ББ талдау үшін тек оқу нәтижелері мен пәндердің мазмұны/сипаттамасы таңдалды, ал ББ-ның қалған бөлімдері алынып тасталды;

- Сөз тіркестері бір шеңберде қайталанған кезде оқыту немесе тәртіп нәтижелері қайталанатын тіркестер алынып тасталды, яғни оқыту немесе тәртіп нәтижесі бойынша қайталанбайтын түйінді сөздердің саны жинақталды.

- Анықталған түйінді сөздер мұғалімнің кәсіби құзыреттілігінің индикаторларына сәйкес тиісті мазмұнның семантикалық мазмұны контекстінде таңдалды.

Алынған мәліметтер әр жоо үшін талдау санаттарын (Педагогтің кәсіби құзыреттілігі) пайдалану жиілігі бойынша жинақталып, 2-кестеде келтірілген.

**Кесте 2. «БВ013 Пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау»
дайындық бағыттары ББ контент-талдауы бойынша жиынтық деректер**

Талдау санаттары (Педагогтің кәсіби құзыреттілігі)	Барлығы	Көрсеткіштер		
		ҚазҰПУ	ППУ	АрПИ
1. Кәсіби құндылықтар	125	61	42	22
2. Кәсіби білім	181	79	49	53
3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу	92	67	17	8
4. Кәсіби даму	2	2	0	0
БАРЛЫҒЫ	400	209	108	83

Алынған мәліметтер тиісті қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

ЖАЛПЫ ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Біріншіден, барлық үш ББ-да білім компоненті басым – контент категориясы «2. Кәсіби білім», яғни бастауыш білім беру педагогтерін даярлау бағдарламалары теория жүзінде берілген. Бұл «2 Кәсіби білім» санатының көрсеткіштерінен екі есе асатын «3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу» (2-кесте).

Бұл ретте, «Қазақстандағы педагогтердің үштен бірі педагогтің білімін бағалау нәтижелері бойынша пәндік білім мен оқыту әдістемесін меңгермегенін» (2023 жылғы ҰТО) [11, 185-бет] ескере отырып, Қазақстанда педагогтерді даярлау ББ және оларды іске асыру терең қайта қарауды және өзектендіруді талап етеді деп айтуға болады.

Екіншіден, контент-талдау «4. Кәсіби даму» талдау санаты бойынша ББ-да түйінді сөздердің жоқтығын анықтады. Бүгінгі күні педагогтердің үздіксіз кәсіби білім беру мәселесі бүкіл әлемде өзекті болып табылады. Қазақстанда педагогтің кәсіби стандарты маманның кәсіби өсуіне қойылатын талаптарды ескере отырып әзірленген. Ол кәсіби мансаптың әр кезеңінде мұғалімге қажетті құзыреттерді анықтайтын нормалар жиынтығы және оның кәсіби дамуының одан әрі бағыттарын көрсететін жол картасы ретінде әрекет етеді [7]. Педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуы зерттеу нәтижелері негізінде пәндік мазмұн мен оқыту стратегияларын бағалау және жетілдіру жөніндегі бастамаларды басқару, сондай-ақ өз тәжірибесін тарату және әріптестеріне қолдау көрсетуге қабілетті «педагог-стажер» моделінен «педагог-шеберге» дейінгі сапалы өсуді болжайды. Болашақ педагогтерді үздіксіз кәсіби дамуға ынталандыру негіздерін мамандарды оқыту процесінде қалау қажет. Сондықтан педагогтің кәсіби құзыреттілігінің «4. Кәсіби даму» индикаторлары жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларында көрсетілуі керек.

ББ «4.1.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесін талдайды», «4.2.1 Әріптестерімен бірлесіп өзінің кәсіби құзыреттеріне талдау жүргізеді», «4.2.2 Өзінің кәсіби білімін, дағдылары мен құзыреттерін дамытудың тиімді жолдарын белгілейді» индикаторларының негіздерін қалыптастыруға бағытталуы тиіс.

Білім беру бағдарламалары болашақ педагогтерге өз тәжірибелері мен әріптестерінің тәжірибесінің рефлексиясын жүзеге асыруға, сондай-ақ өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылуға негіз қалауы керек.

Үшіншіден, талдаудың барлық төрт санаты бойынша түйінді сөздердің ең көп саны ҚазҰПУ төрт ББ-да, ал түйінді сөздердің ең аз саны АрПИ ББ-да табылды. Сонымен қатар, АрПИ және ПУ ББ-да түйінді сөздердің жалпы көрсеткіштері ҚазҰПУ ББ-мен салыстырғанда шамамен 2 есе аз. Бұл факт ҚазҰПУ ББ мазмұнының Педагогтің кәсіптік стандартының нормаларына көбірек сәйкестігін көрсетеді.

Осы тұжырымның объективтілігіне қол жеткізу үшін Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы (бұдан әрі – «Атамекен» ҰКП) 2019-2022 жылдардағы жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларының жыл сайынғы рейтингінің нәтижелеріне талдау жүргізілді.

Рейтингте барлық критерийлер үш блокқа бөлінді: түлектердің мансаптық перспективалары, білім беру бағдарламаларының сапасы, білім алушылардың жетістіктері [12].

«Түлектердің мансаптық перспективалары» санаты 52% құрайды және жұмысқа орналасу деңгейін, жұмыс іздеу ұзақтығын және түлектердің орташа жалақысын талдауды қамтиды.

«Білім беру бағдарламаларының сапасы» санаты (41%) 11 өлшемшартты, олардың ішінде бағдарламалардың мазмұнының еңбек нарығының талаптарына сәйкестігі және пәндердің тәжірибеге бағдарлануын қамтиды.

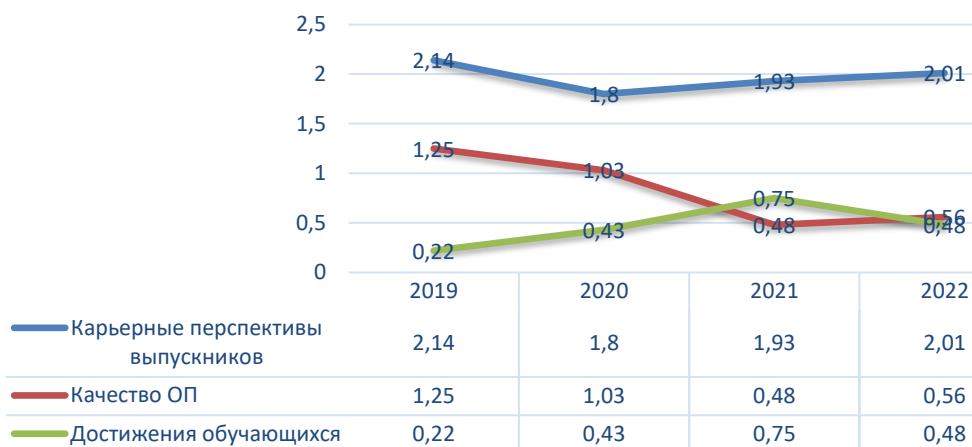
Анықтама:

Атамекен рейтингіндегі білім беру бағдарламаларының сапасы бірнеше критерийлер бойынша зерделенеді, олардың ішінде «Еңбек нарығының талаптарына мазмұнның сәйкестігі» (мұнда сарапшылар дәріс тақырыптары мен пайдаланылатын көздердің өзектілігін бағалайды), сондай-ақ «Оқыту нәтижелерінің тиісті салалардың (КС, СБШ) және/немесе жұмыс берушілердің талаптарына сәйкестігі» (мұнда сарапшылар оқыту нәтижелерінің өзектілігін және оқытылатын тақырыптардың оқыту нәтижелеріне қол жеткізуге бағыттылығын бағалайды) [12].

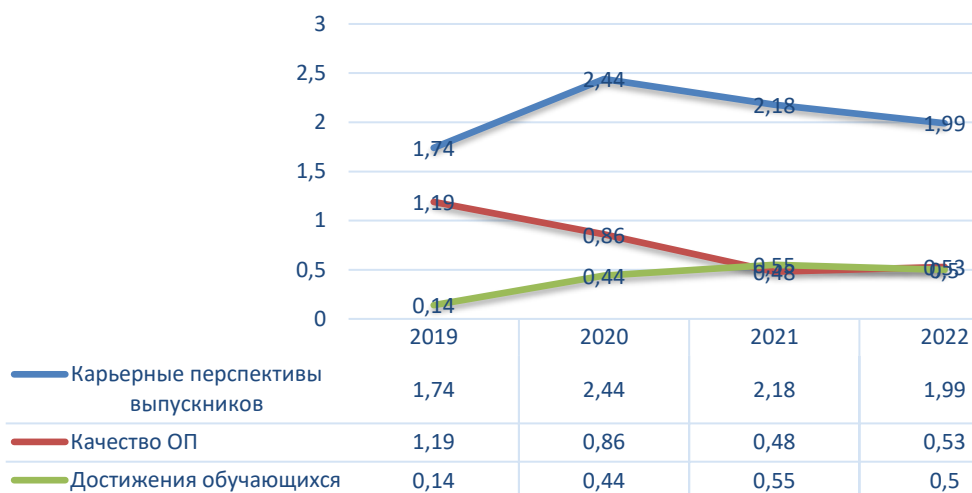
«Білім алушылардың жетістіктері» санаты (7%) академиялық ұтқырлық бойынша оқыған студенттердің санын, іске асырылған стартап-жобаларды және оқуды жалғастырған студенттердің үлесін ескереді [12].

Қарастырылып отырған жоғары оқу орындарының 2019- 2022 жылдардағы білім беру бағдарламалары рейтингінің ұсынылған деректеріне сәйкес (2-4-қосымшаны қараңыз) 2021 және 2022 жылдары ҚазҰПУ мен АрПИ-де білім беру бағдарламалары сапасының елеусіз оң динамикасы байқалады (1-сурет). Сондай-ақ, ҚазҰПУ түлектерінің мансаптық перспективалары көрсеткіштерінің оң серпінін атап өткен жөн, бұл бастауыш сынып мұғалімдерін даярлау сапасын арттыруға білім беру бағдарламасының айқын бағытталғандығын көрсетеді (1-сурет).

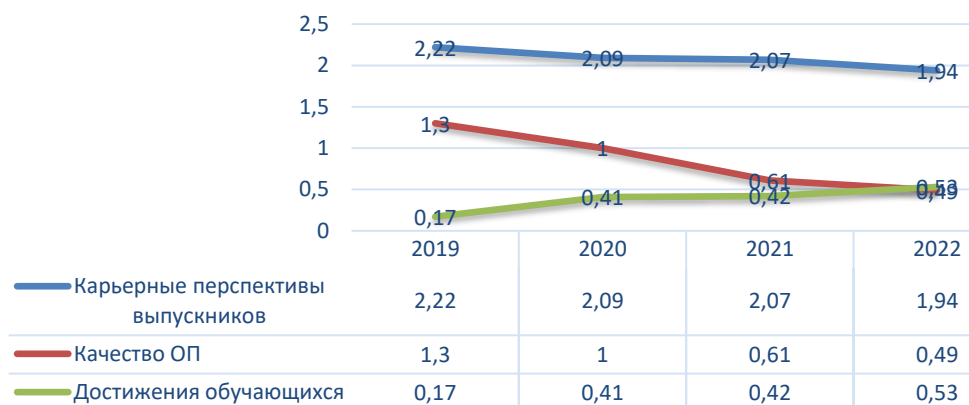
Данные КазНПУ с 2019 по 2022 годы

Данные АрПИ с 2019 по 2022 годы

Данные ППУ с 2019 по 2022 годы

Сурет 1. «Атамекен» ҰКП ББ рейтингінің деректері

ПЕДАГОГТІҢ КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІК КРИТЕРИЙЛЕРІ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Жүргізілген зерттеуге сәйкес Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің 14 критерийі бойынша 0-ден 98-ге дейінгі жиынтық көрсеткіштер алынды. Түйінді сөздерді қолдану жиілігінің деңгейлерін анықтау үшін (жоғары, орташа, төмен) орташа мән табылды - 28,57.

Орташа және төмен деңгей арасындағы шекараны анықтау үшін бірінші көрсеткіш орташа деңгейден төмен болуы мүмкін делік $P_t < 28,57$, екінші көрсеткіш орташа $PS-z < 28,57$ төмен болуы керек. Осының негізінде деңгейлердің шекарасын есептейміз:

$$\frac{28,57 + 0}{2} = 28,57.$$

Тиісінше, төмен деңгей $\leq 28,25$, ал орташа деңгей $> 28,25$. Түйінді сөздерді қолдану жиілігінің жоғары деңгейін анықтаған кезде, бірінші көрсеткіш орташа деңгейден жоғары болуы мүмкін делік, яғни $P_t \geq 28,57$, ал екінші көрсеткіш орташа $PS-z \geq 28,57$ -ден жоғары болуы керек. Осының негізінде деңгейлердің шекарасын есептейміз:

$$\frac{98 + 28,57}{2} = 63,28.$$

Осылайша, деңгей шекаралары келесідей анықталады: жоғары деңгей – 63,28-ден 98-ге дейін; орташа деңгей-28,58 - ден 63,27-ге дейін; төмен деңгей-0-ден 28,57-ге дейін.

Деңгейлер шекарасын есептеу негізінде тиісті қорытынды жасауға болады.

Біріншіден, ЖОО ББ мазмұнында түйінді сөздерді қолдану жиілігінің жоғары деңгейі педагог құзыретінің критерийлері бойынша анықталды «2. Кәсіби білім» («2.1 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке ерекшеліктерін оқыту, білім беру және тәрбиелеуде білу және пайдалану» (83), «2.2 Пәнді, оны оқыту әдістемесін және білім алушыларды/тәрбиеленушілерді бағалау құралдарын білу» (98)), бұл 3-кестеде көрсетілген.

3 Кесте. Талдаудың кіші санаттары (Педагогтің кәсіби құндылықтар критерийлері) бойынша деректер

Талдау санаттары	Талдаудың ішкі санаттары	БАРЛЫҒЫ *	Көрсеткіштер		
			Пайдалану жиілігі		
			ҚазҰПУ	ППУ	АрПИ
1. КӘСІБИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	1.1 Педагог мамандығына адалдық	27	7	12	8

	1.2 Азаматтық	42	18	16	8
	1.3 Кәсіби әдепті сақтау	10	8	2	0
	1.4 Жауапкершілік	23	16	5	2
	1.5 Белсенділік	23	12	7	4
2. Кәсіби білім	2.1 Білім алушылардың/ тәрбиеленушілердің жеке ерекшеліктерін білім беруде, оқыту мен тәрбиелеуде ескеру	83	42	22	19
	2.2 Пәнді, оны оқыту әдістемесін және білім алушыларды/тәрбиеленушілерді бағалау құралдарын білу	98	37	27	34
3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу	3.1 Оқыту процесін жоспарлау/оқыту және тәрбиелеу	39	24	9	6
	3.2 Қауіпсіз, қолайлы оқыту және дамыту ортасын құру	21	17	4	0
	3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру	7	7	0	0
	3.4 Білім алушылардың/ тәрбиеленушілердің оқу жетістіктерін бағалау	13	9	3	1
	3.5 Оқыту және тәрбиелеу үдерісіндегі ынтымақтастық	12	10	1	1
4. Кәсіби даму	4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды	2	2	0	0
	4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу	0	0	0	0

* Ескерту: - жоғары деңгей, - орташа деңгей, - төмен деңгей

Екіншіден, жиіліктің орташа деңгейі «1.2 Азаматтық» (42) және «3.1 Оқыту процесін жоспарлау/оқыту және тәрбиелеу» (39) критерийлері бойынша анықталды.

Үшіншіден, ЖОО ББ мазмұнында түйінді сөздерді пайдалану жиілігінің төмен деңгейі педагогтің кәсіби құзыреттілігінің критерийлері бойынша анықталды:

- 1.1 Педагог мамандығына адалдық – 27;
- 1.4 Жауапкершілік – 23;
- 1.5 Белсенділік – 23;
- 3.2 Қауіпсіз, қолайлы оқыту және дамыту ортасын құру – 21;
- 3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің оқу жетістіктерін бағалау – 13;
- 3.5 Оқыту және тәрбиелеу үдерісіндегі ынтымақтастық – 12;
- 1.3 Кәсіби әдепті сақтау – 10;

3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру – 7;

4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды – 2;

4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу – 0.

Түйінді сөздерді қолдану жиілігінің 20% - дан аздығы 6 критерий бойынша табылғанын атап өткен жөн: 3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің білім жетістіктерін бағалау; 3.5 Оқыту және тәрбиелеу процесіндегі ынтымақтастық; 1.3 Кәсіби әдепті сақтау; 3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру; 4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды; 4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу.

Білім алушылардың білім жетістіктері мониторингінің алынған нәтижелеріне сәйкес (ББЖМ 2022) [13], педагогтерді даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орындарына оқытушылардың кәсіби дамуы үшін мүмкіндіктерді кеңейту; тестология бойынша бағдарламаны (minor), сондай-ақ АКТ және оқытудың қазіргі заманғы әдістері мен тәсілдері бойынша пәндерді қосу; педагогикалық практика мәселелері бойынша жоғары оқу орындары мен мектептердің тығыз ынтымақтастығын жолға қою және т.б. [13, б.261]. ББЖМ 2023 талдау нәтижелері бойынша өңірлік білім басқармалары мен бөлімдеріне, облыстық және аудандық әдістемелік кабинеттерге / орталықтарға: педагогтердің сабақтарды жоспарлау, білім алушылардың функционалдық сауаттылығының «батыстық» тақырыптары бойынша тапсырмалар әзірлеу және бағалау бөлігінде өзара оқытуды ұйымдастыру бойынша ұсыныстар берілді [14, 175-бет].

Осылайша, педагогикалық университеттердің ББ контент-талдауы бойынша алынған мәліметтер, сондай-ақ ББЖМ бойынша зерттеулердің ұсынымдары негізінде [13, 14] мұғалімнің кәсіби құзыреттілігінің жоғарыда аталған 6 критерийін қалыптастыру педагогтерді даярлаудың да, олардың кейінгі кәсіби дамуының да жалпыхалықтық проблемасы болып табылады деген қорытынды жасауға болады.

ПЕДАГОГТИҢ КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІНІҢ ИНДИКАТОРЛАРЫ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Жүргізілген зерттеуге сәйкес Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің 51 индикаторы бойынша 0-ден 44-ке дейінгі жиынтық көрсеткіштер алынды (1-қосымша).

Түйінді сөздерді қолдану жиілігінің деңгейлерін анықтау үшін (жоғары, орташа, төмен) орташа мән табылды – 7,8. Орташа және төмен деңгейлер арасындағы шекараларды анықтаңыз:

$$\frac{7,8 + 0}{2} = 3,9.$$

Тиісінше, төмен деңгей $\leq 3,9$, ал орташа деңгей $> 3,9$. Жоғары деңгейді анықтаған кезде шекараны есептейміз:

$$\frac{44 + 7,8}{2} = 25,9.$$

Осылайша, деңгей шекаралары келесідей анықталады: жоғары деңгей – 7,9-дан 44-ке дейін; орташа деңгей – 3,10 – дан 7,9-ға дейін; төмен деңгей-0-ден 3,9-ға дейін. Деңгейлер шекарасын есептеу негізінде кему индикаторларының иерархиясы құрылды (4-Кесте).

Кесте 4. Талдау бірліктері бойынша деректер (Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің индикаторлары)

№	Талдау бірліктері (Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің индикаторлары)	көрсеткіштер
1.	2.1.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқыту мен тәрбиелеу процесін қалыптастырады.	44
2.	2.2. 3 Сабақты жоспарлау, жоспар әзірлеу және өткізу кезінде бағалау әдістерін меңгереді;	31
3.	3.1.2 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту/тәрбиелеу технологияларын және оқыту мен тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес бағалау стратегияларын таңдайды;	25
4.	2.2.1 Пән/пәндік сала туралы білімді демонстрациялайды	21
5.	1.1.3 Өз қызметіндегі қолданыста нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа алады.	20
6.	2.1.1 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жас, тұлғалық, әлеуметтік-мәдени ерекшеліктерін түсінеді;	20
7.	1.2.1 Қазақстанның ұлттық және мәдени құндылықтарына адалдығын білдіреді	19
8.	2.2.5 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің күнделікті өмірде білімдерін қолдану дағдыларын қалыптастырудың тиімді стратегияларын меңгереді;	13
9.	3.1.3 Оқу процесіне әріптестерін, білім алушыларды/тәрбиеленушілерді және ата-аналарын/заңды өкілдерін тартады.	13
10.	3.2.3 Білім алушының/тәрбиеленушінің мотивациясы мен тұлғалық дамуына қолайлы инклюзивті жағдай жасайды;	13
11.	2.1.2 Инклюзивті орта құру және білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеу процесіне қатыстыру стратегияларын меңгереді;	12
12.	2.2.6 Оқыту мен тәрбиелеу мүмкіндіктерін кеңейту үшін оқу процесінде ақпараттық технологияларды қолданады.	12
13.	1.2.2 Жаһандық мәдени және түрлі тілдерге құрмет көрсетеді;	11
14.	1.4.1 Өзінің кәсіби деңгейін сақтауға және дамытуға жауапты;	11
15.	1.5.1 Өзгерістерге қатысты белсенділік танытады және білім беру мен тәрбие процесін жақсарту үшін инновацияларды енгізеді;	11
16.	2.2.2 Оқу және білім беру бағдарламасының негіздерін түсіне алады;	11

17.	1.4.3 Өз құзыреті шеңберінде білім алушылардың/тәрбиеленушілердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жәрдемдеседі;	10
18.	1.5.2 Білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудегі тәуекелдерді басқарады;	10
19.	2.2.4 Білім алушының/тәрбиеленушінің танымдық процесінің ерекшеліктеріне сай оқыту және тәрбиелеу әдістерін меңгереді;	10
20.	3.5.2 Білім беру процесін жақсарту үшін кәсіби қауымдастықтар мен мүдделі тараптар шеңберіндегі әріптестермен ынтымақтастықта болады.	10
21.	1.3.2 Кәсіби-әдеп нормаларды түсінеді және басшылыққа алады.	8
22.	1.2.3 Оқыту мен тәрбиелеу процесіне қазақ мәдениеті мен тілінің, Қазақстан халқының өзге мәдениеттері мен тілдерінің байлығын интеграциялайды;	7
23.	2.1.3 Пәнді, тілді және мәдени құндылықтарды сапалы оқытуды қамтамасыз ететін көптілді ортада тиімді оқытудың теориялық білімі мен практикалық дағдыларын біледі және игереді. Пәнді оқыту тілін кәсіби С1 деңгейінде меңгереді;	7
24.	3.4.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің оқу жетістіктеріне тұрақты мониторинг жүргізеді;	6
25.	1.2.4 Академиялық адалдық және сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу қағидаттарын ұстанады.	5
26.	1.1.2 Педагог мамандығына адалдығын көрсетеді	4
27.	3.2.1 Қауіпсіз білім беру ортасын қамтамасыз етеді.	4
28.	1.1.1 Барлық білім алушылардың/ тәрбиеленушілердің білім беру мақсаттарына қол жеткізу қабілетіне сенімділік танытады;	3
29.	3.3.1 Сабақта оқыту мен тәрбиелеу мақсатына қол жеткізеді;	3
30.	3.4.2 Оқыту тәжірибесін жақсарту үшін бағалау нәтижелерін қолданады;	3
31.	1.4.2 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің академиялық жетістігі мен тәрбиесі үшін жауапкершілікті танытады;	2
32.	1.5.3 Өзін-өзі реттеу, стресске төзімділік дағдыларын иемденеді.	2
33.	3.2.2 Сабақта әрбір білім алушыға/тәрбиеленушіге қолайлы оқу ортасын құрады;	2
34.	3.2.4 Білім алушының/тәрбиеленушінің цифрлық ортада қауіпсіздігі мен әдептілігін қамтамасыз етеді.	2
35.	3.3.2 Білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудің жоғары нәтижелеріне ынталандырады және оларға қолдау көрсетеді;	2
36.	3.3.3 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту және тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес оқыту/тәрбиелеу технологияларын пайдаланады.	2
37.	3.4.5 Бағалау жүргізу кезінде академиялық адалдық қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етеді.	2
38.	3.5.1 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке даму траекториясын құру үшін ата-аналармен/заңды өкілдермен өзара байланыс орнатады;	2
39.	4.1.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесін талдайды;	2

40.	1.3.1 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке басына және олардың ата-аналарына//заңды өкілдеріне құрмет көрсетеді;	1
41.	3.1.1 Оқыту мен тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес білім беру процесін жоспарлайды	1
42.	3.4.1 Әр түрлі бағалау құралдарын қолданады	1
43.	3.4.3 Бағалау нәтижелері бойынша уақтылы, тиімді кері байланыс береді.	1
44.	1.4.4 Білім беру және тәрбие процесіне деген педагогикалық қоғамдастықтың	0
45.	4.1.2 Әріптестермен өзара іс-әрекетте өз практикасын дамыту салаларын айқындайды;	0
46.	4.1.3 Өз тәжірибесін үздіксіз жақсартуды жоспарлайды;	0
47.	4.1.4 Әріптестерімен, кәсіби қоғамдастық және ата-аналар қауымдастығымен өзара әрекеттесу барысында өз тәжірибесіндегі өзгерістердің тиімділігін бағалайды.	0
48.	4.2.1 Әріптестерімен бірлесіп өзінің кәсіби құзыреттеріне талдау жүргізеді	0
49.	4.2.2 Өзінің кәсіби білімін, дағдылары мен құзыреттерін дамытудың тиімді жолдарын белгілейді;	0
50.	4.2.3 Өзінің кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін қадағалайды.	0
51.	4.2.4 Өз тәжірибесін таратады, әріптестерінің тәжірибесін зерттеуге қатысады және жас педагогтер мен педагогикалық қоғамдастыққа кәсіби қолдау көрсетеді.	0

* Ескерту: - жоғары деңгей, - орташа деңгей, - төмен деңгей

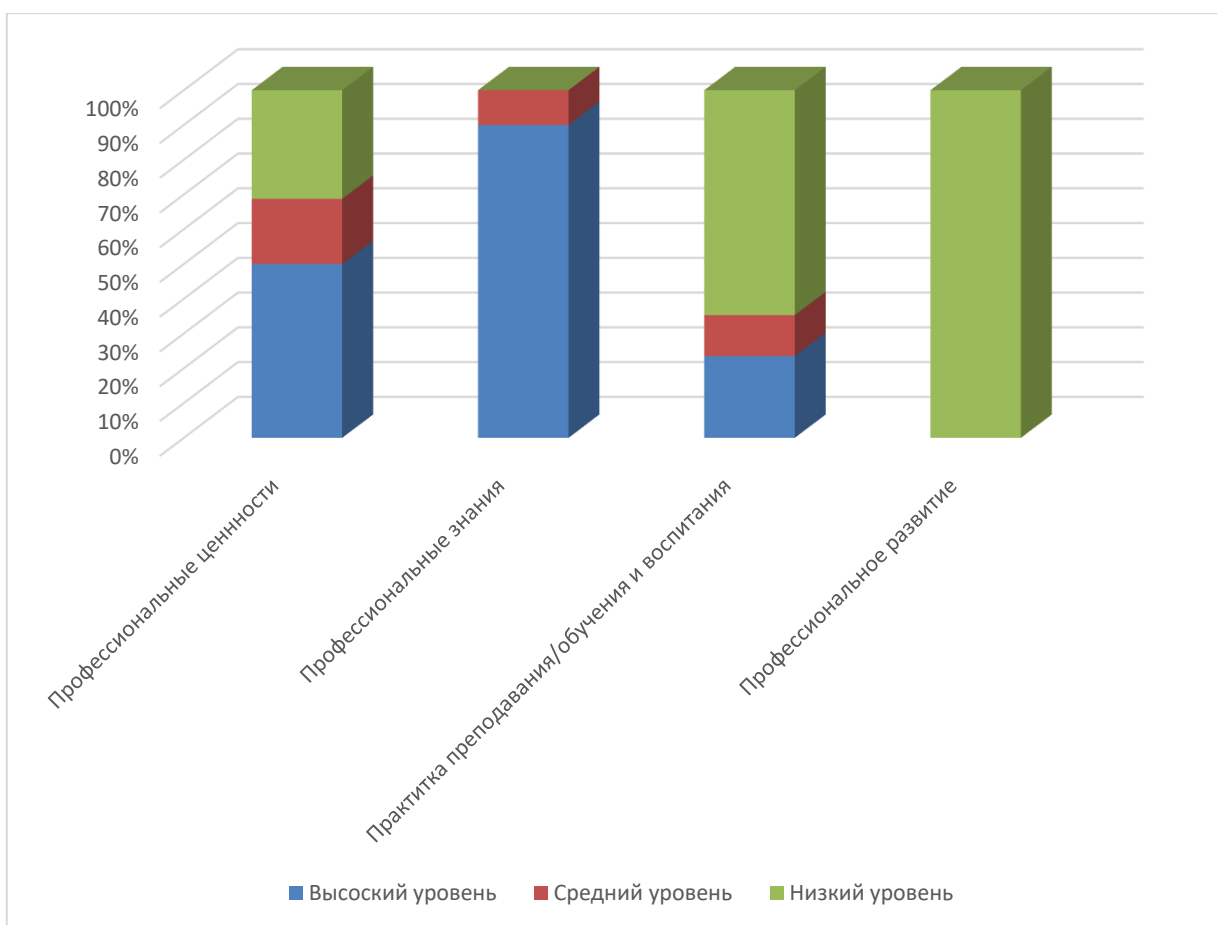
4 кестеде келтірілген деректер пайызбен түсіндірілді және 2 суретте көрсетілді.

Алынған мәліметтер негізінде келесі қорытындылар жасауға болады:

1. «1. Кәсіби құндылықтар» контент-талдау санаты бойынша түйінді сөздердің 50% - ы зерттелетін ББ-да қолдану жиілігі бойынша жоғары деңгейде. Сонымен қатар, түйінді сөздердің 31,25%-ы төмен деңгейде, бұл оқыту процесінде болашақ педагогтерде кәсіптік құндылықтардың $\frac{1}{3}$ қалыптаспайтындығын көрсетеді.

Осыған байланысты бастауыш сынып мұғалімдерін даярлаудың ББ модульдері мен пәндерінің мазмұнын өзектендіру қажет, келесі кәсіби құндылықтарды қалыптастыруға ерекше назар аудару қажет:

- 1.1.1 Барлық білім алушылардың білім беру мақсаттарына қол жеткізу қабілетіне сенімділік танытады;
- 1.4.2 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің академиялық жетістігі мен тәрбиесі үшін жауапкершілікті танытады;
- 1.5.3 Өзін-өзі реттеу, стресске төзімділік дағдыларын иемденеді;

Сурет 2. Негіздемедегі түйінді сөздердің жалпы көрсеткіштері бойынша деректер

– 1.3.1 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке басына және олардың ата-аналарына//заңды өкілдеріне құрмет көрсетеді;

– 1.4.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке басына және олардың ата-аналарына//заңды өкілдеріне құрмет көрсетеді;

2) «2. Кәсіби білім» контент-талдау санаты бойынша түйінді сөздердің 90% пайдалану жиілігі бойынша жоғары деңгейде;

3) «3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу» контент-талдау санаты бойынша пайдалану жиілігі бойынша түйінді сөздердің 64,7%-ы төмен деңгейде. Осыған байланысты білім беру бағдарламаларын өзектендіру кезінде педагогикалық жоғары оқу орындарына модульдер мен пәндердің практикаға бағдарлануын, оның ішінде білім алушыларда келесі құзыреттерді қалыптастыруды ескере отырып, практиканың барлық түрлерінің мазмұнын айтарлықтай қайта қарау ұсынылады:

– 3.3.1 Сабақта оқыту мен тәрбиелеу мақсатына қол жеткізеді;

– 3.4.2 Оқыту тәжірибесін жақсарту үшін бағалау нәтижелерін қолданады;

– 3.2.2 Сабақта әрбір білім алушыға/тәрбиеленушіге қолайлы оқу ортасын құрады;

– 3.2.4 Білім алушының/тәрбиеленушінің цифрлық ортада қауіпсіздігі мен әдептілігін қамтамасыз етеді;

– 3.3.2 Білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудің жоғары нәтижелеріне ынталандырады және оларға қолдау көрсетеді;

– 3.3.3 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту және тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес оқыту/тәрбиелеу технологияларын пайдаланады;

– 3.4.5 Бағалау жүргізу кезінде академиялық адалдық қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етеді;

– 3.5.1 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке даму траекториясын құру үшін ата-аналармен/заңды өкілдермен өзара байланыс орнатады;

– 3.1.1 Оқыту мен тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес білім беру процесін жоспарлайды;

– 3.4.1 Әр түрлі бағалау құралдарын қолданады;

– 3.4.3 Бағалау нәтижелері бойынша уақтылы, тиімді кері байланыс ұсынады;

4) «4. Кәсіби даму» контент-талдау санаты бойынша түйінді сөздердің пайдалану жиілігі 100%-ы төмен деңгейде, бұл бастауыш сынып мұғалімдерін даярлау ББ-да педагогтің кәсіби даму құзыреттілігін қалыптастыру көзделмеген деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді. Бұл факт педагогтің үздіксіз кәсіби өсуге деген ұмтылысына күмән келтіреді, бұл жалпы білім сапасына теріс әсер етеді.

3. БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІ ДАЯРЛАУДЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ӨЗЕКТЕНДІРУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

Бастауыш сынып мұғалімдерін даярлау бойынша жүргізілген контент-талдау үш аспектіде ұсынылған қорытындылар жасауға мүмкіндік берді.

Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің түйінді сөздерін талдау.

Барлық ББ-да білім компоненті басым. «2. Кәсіби білім» индикаторларының 90% түйінді сөздері пайдалану жиілігі бойынша жоғары деңгейде.

Контенте-талдау барлық ББ-да «4. Кәсіби даму» талдау санаты бойынша түйінді сөздердің жоқтығын анықтады Педагогтің кәсіби даму индикаторларының 100% түйінді сөздері бастауыш сынып мұғалімдерін даярлау ББ мазмұнында көрсетілмеген.

Жүргізілген талдау ҚазҰПУ ББ-да «Педагог» кәсіптік стандартының нормаларына сәйкестігі бойынша жетекші бағдарлама ретінде ерекшелуге мүмкіндік берді. Бұл бағдарламада түйінді сөздердің жалпы санының 50% - дан астамы (400-ден 209-ы) бар. Бұл факт «Атамекен» ҰКП ББ рейтингінің нәтижелерімен расталады, онда ББ қанағаттануының оң динамикасы және ҚазҰПУ түлектерінің мансаптық перспективалары көрсеткіштері байқалады.

Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің критерийлерінің түйінді сөздерін талдау.

6 критерий бойынша («3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің білім жетістіктерін бағалау»; «3.5 Оқыту және тәрбиелеу процесіндегі ынтымақтастық»; «1.3 Кәсіби әдепті сақтау»; «3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру»; «4. Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды»; «4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу») түйінді сөздерді қолдану жиілігінің 20%-дан азы анықталды. Бұл факт ұлттық, өңірлік және монокалалық педагогикалық жоғары оқу орындарының ББ талдау мысалында жалпыхалықтық контексте ББ әзірлеуде бар «проблемалық аймақтардың» бар екендігін куәландырады.

Педагогтің кәсіби құзыреттілігі индикаторларының түйінді сөздерін талдау.

«1. Кәсіби құндылықтар» индикаторларының 50% түйінді сөздері ББ-да пайдалану жиілігінің орташа немесе төмен деңгейіне ие. Бұл жоғары оқу орындарының ББ әзірлеуге инерттілігі мен формальды көзқарасын көрсетеді.

«3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу» индикаторларының 31,25% түйінді сөздері пайдалану жиілігі бойынша төмен деңгейде, бұл болашақ мұғалімдердің практикалық дағдыларының $\frac{1}{3}$ оқу процесінде қалыптаспайтындығын көрсетеді.

«4. Кәсіби даму» индикаторларының 100% түйінді сөздері пайдалану жиілігі бойынша төмен деңгейде, бұл отандық ББ-да педагогтің кәсіби даму құзыреттілігін қалыптастыру көзделмегенін көрсетеді.

Зерттеу барысында алынған тұжырымдар педагогикалық білім беруді жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеуге мүмкіндік берді.

Қазақстан Республикасының Білім министрлігі, Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі, Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі:

1. ББ-ның кәсіби стандарт талаптарына сәйкестігіне жүйелі түрде мониторинг жүргізу;

2. ББ мониторингінің алынған нәтижелеріне сәйкес білім беру саласындағы саясатты өзектендіру, яғни педагогикалық ЖОО (ҰБТ) түлектерінің білімін бағалау, педагогтерді аттестаттау және оларды сертификаттау рәсімін жетілдіру.

Білім басқармалары, әдістемелік орталықтар / кабинеттер, білім беру ұйымдарының басшыларына:

1. Тұрақты негізде тәлімгерлік, жұмыс орнында оқыту, біліктілікті арттыру арқылы педагогикалық жоғары оқу орындарының түлектеріне кәсіби құзыреттіліктің окелесі критерийлері бойынша үздіксіз кәсіби дамыту қамтамасыз етілсін:

– «3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің білім жетістіктерін бағалау»;

– «3.5 Оқыту және тәрбиелеу процесіндегі ынтымақтастық»;

– «1.3 Кәсіби әдепті сақтау»;

– «3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру»;

– «4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды»;

– «4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу».

2. Педагогикалық білім беру міндеттерін тиімді шешу үшін тағылымдамадан өтуші педагогтердің, педагогтердің кері байланыс ұсыну тәсілдері қайта қарастырылсын.

Педагогтерді даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орындарына (ХБЖС деңгейі 6):

1. ББ әзірлеу кезінде оның мазмұнына «1. Кәсіби құндылықтар», «3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу», «4. Кәсіби даму» бойынша «жетіспейтін» кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған оқыту нәтижелерін/модульдерді/пәндерді енгізу көзделсін.

2. ББ іске асыру кезінде білім алушыларда Педагогтің кәсіби құзыреттілігінің 6 критерийін «3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің оқу жетістіктерін бағалау»; «3.5 Оқыту және тәрбиелеу процесіндегі ынтымақтастық»; «1.3 Кәсіби әдепті сақтау»; «3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру»; «4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия

жасайды»; «4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу» қалыптастыруға ерекше назар аударылсын.

3. Білім беру ұйымдарымен бірлесіп болашақ педагогтерге кәсіби құзыреттілік нормаларына қол жеткізу үшін жағдай жасау мақсатында «3. Оқыту/білім беру және тәрбиелеу практикасы», «4. Кәсіби даму» педагогикалық / өндірістік практиканың түрлерінің мазмұнын қайта қарау

1. Педагогикалық ЖОО-лар жыл сайын білім беру бағдарламаларының тізіліміне жіберілетін мазмұнның Педагогтің кәсіптік стандарт нормаларына сәйкестігіне зерттеу/сараптама жүргізілсін.

2. «6B013 Пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау» (бастауыш білім беру)» даярлау бағытындағы РОӘК ҚазҰПУ ББ әзірлеу тәжірибесін жинақтасын және таратсын.

«Өрлеу» ұлттық біліктілікті арттыру орталығына:

1. Педагогикалық ЖОО түлектерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру кезінде «1. Кәсіби құндылықтар», «3. Оқыту практикасы/оқыту және тәрбиелеу», «4. Кәсіби даму» бөлімдер бойынша кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыруға ерекше назар аударсын.

2. Педагог-тағылымдамашылардың біліктілігін арттыру кезінде білім алушыларда «проблемалық аймақтарды» қалыптастыратын кәсіби құзыреттер: «3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің білім жетістіктерін бағалау»; «3.5 Оқыту және тәрбиелеу процесіндегі ынтымақтастық»; «1.3 Кәсіби әдепті сақтау»; «3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру»; «4.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесіне рефлексия жасайды», «4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу» мәнмәтіні ескерілсін.

Қорытынды

Ұсынылған ұсынымдар педагогикалық ЖОО-лардың ББ мазмұнының Педагогтің кәсіби стандартының нормаларына сәйкестігіне және педагогикалық білім беру сапасын қамтамасыз етуге бағытталғандығын анықтайды.

Педагогикалық білім беру сапасын қамтамасыз ету жағдайында жыл сайын жүйелі негізде ББ Педагогтің кәсіби стандартының нормаларына сәйкестігіне мониторинг жүргізу қажет. Мониторинг нәтижелері мұғалімдердің білім беру саласындағы саяси шешімдерді қабылдау кезінде ескерілуі тиіс. Мониторинг нәтижелері педагогтерді даярлауды, олардың кәсіпке кіру процесін, одан әрі үздіксіз кәсіби дамуды, аттестаттауды және тәуелсіз сертификаттауды қоса алғанда, педагогтердің үздіксіз білім беру жүйесінің құрылымдық элементтерін түзетуді қамтамасыз етеді.

ББ талдауын жүргізу кезінде біз жоғары оқу орны қызметінің тиімділігі мен сапасы, оның ішінде ББ берілген бағалау параметрлеріне сәйкестігі емес, «білім және ғылым саласындағы жаңа құндылықтарды, мақсаттарды, стандарттарды шығару қабілеті» ретінде анықталатынын атап өткен ғалымдардың көзқарасын ұстандық [15, 15-бет]. Осыған байланысты жүргізілген талдау нәтижелері бар проблемаларды толық шешуді талап етпейді. Зерттеу педагогтерді даярлаудағы «проблемалық аймақтарды» ББ мазмұны призмасы (ХБЖС 6 деңгейі) арқылы анықтау және алынған мәліметтер негізінде педагогикалық білім беруді одан әрі жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеуге мүмкіндік берді.

Пайдаланылған дереккөздердің тізімі

1. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 13 октября 2018 года № 569 «Об утверждении Классификатора направлений подготовки кадров с высшим и послевузовским образованием»
2. Литвинова В.Ю. Контент-анализ как средство организационно-методической диагностики образовательного процесса среднего профессионального учебного заведения: автореферат ... дисс. канд. пед. наук. 13.00.01. – Елец, 2006. – 26 с.
3. Булатбаева А.А., Мынбаева А.К. Контент-анализ казахстанских интернет-сайтов по образовательной политике // Вестник КазНУ. Серия «Педагогические науки». – 2013. - №2 (39). – с. 29 – 37.
4. Сергиенко А.Ю. Контент-анализ образовательных программ повышения квалификации управленческих кадров // Человек и образование. - 2021. - № 2 (67). – с. 142 – 147.
5. Bryman, A., Bell, E. Teevan, J.J. (2009) Social Research Methods. Oxford University Press. UR - <https://books.google.kz/books?id=Pf4dPwAACAAJ>
6. Mayring, P. (1994). Qualitative Inhaltsanalyse. In A. Boehm, A. Mengel, & T. Muhr (Hrsg.), Texte verstehen: Konzepte, Methoden, Werkzeuge (S. 159-175). Konstanz: UVK Univ.-Verl. Konstanz. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-14565>
7. Приказ и.о. Министра просвещения Республики Казахстан от 15 декабря 2022 года № 500 «Об утверждении профессионального стандарта «Педагог»».
8. Приказ Министра науки и высшего образования Республики Казахстан от 20 июля 2022 года № 2 «Об утверждении государственных общеобязательных стандартов высшего и послевузовского образования»
9. Протокол по НРК, утвержденный трехсторонней комиссией по социальному партнерству и регулированию социальных и трудовых отношений, 16.03.2016: https://enic-kazakhstan.edu.kz/ru/analytical_materials/nacionalnaya-ramka-kvalifikacii-vysshego-obrazovaniya-1
10. Hsiu-Fang Hsieh, Sarah E. Shannon (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. Qualitative Health Research, vol. 15 no. 9: 1277-1288.
11. Qazaqstan: на пути к модели устойчивого развития. Взгляд молодых экспертов. Сборник аналитических материалов по вопросам социально-экономического развития страны. – Астана, 2023. - 292 стр.
12. Масанов Ю. Как сформирован рейтинг образовательных программ НПП // Газета «Курсив», опубликовано 24 мая 2021 (обновлено 29 октября 2023) <https://kz.kursiv.media/2021-05-24/kak-sformirovan-reyting-obrazovatelnykh-programm-npp/>
13. Аналитический отчет «Комплексный анализ результатов мониторинга образовательных достижений обучающихся организаций среднего образования»,

Астана, Национальная академия образования имени Ы. Алтынсарина, 2022. – 296 стр.

14. Аналитический отчет «Комплексный анализ результатов мониторинга образовательных достижений обучающихся организаций среднего образования (МОДО-2023)» / Министерство просвещения Республики Казахстан, Национальная академия образования имени И. Алтынсарина, Астана: 2023. – 182 стр.

15. Похолков Ю., Чучалин А., Аграновчи Б., Могильницкий С. Модели рейтинга вузов и образовательных программ // Высшее образование в России. – 2005. - № 11. – с. 3 – 20.

Кесте. «6В013 пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау» дайындық бағыттары ББ контент талдау нәтижелері»

Санаттар талдау	Талдаудың ішкі санаттары	Единицы анализа	Шот бірліктері	БАРЛЫҒЫ	Индикаторлар		
					ҚазҰПУ	ППУ	АрПИ
<i>Педагогтің кәсіби құзыреттілігі</i>	<i>Критерийлер</i>	<i>Индикаторлар</i>	<i>Түйінді сөздер, тақырыптық кадрлар</i>		<i>Пайдалану жиілігі</i>		
1. КӘСІБИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	1.1 Педагог мамандығына берілгендік	1.1.1 Барлық білім алушылардың білім беру мақсаттарына қол жеткізу қабілетіне сенімділік танытады	1) білім беру мақсаты	3	2	1	-
			2) білім алушылардың мақсатқа жетуі	0	-	-	-
			3) сенімділік	0	-	-	-
				3	2	1	-
		1.1.2 Педагог мамандығына адалдығын көрсетеді	1) мамандық педагог	2	-	1	1
			2) адалдық	0	-	-	-
			3) кәсіби сәйкестік	2	2	-	-
				4	2	1	1
		1.1.3 Өз қызметінде қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа алады	1) нормативтік құқықтық актілер	2	-	2	-
	2) стандарт		5	1	2	2	
	4) бағдарлама		13	2	6	5	
			20	3	10	7	
		Критерий бойынша 1.1	27	7	12	8	
	1.2 Азаматтық	1.2.1 Қазақстанның ұлттық және мәдени құндылықтарына адалдығын білдіреді.	1) Қазақстанның ұлттық құндылықтары	3	2	-	1
			2) дәстүрлер, әдет-ғұрыптар	7	3	3	1
			3) ұлттық бірегейлік	4	1	3	-
			3) Қазақстанның мәдени құндылықтары	5	1	3	1
			19	7	9	3	
		1) мәдени әртүрлілік	0	-	-	-	
	2) тілдік әртүрлілік	10	5	1	4		

		1.2.2 Жаһандық мәдени және тілдік әртүрлілікке құрмет көрсетеді	3) ғаламдық	0	-	-	-
			4) құрмет	1	1	-	-
				11	6	1	4
		1.2.3 Қазақ мәдениеті мен тілінің, Қазақстан халқының басқа да мәдениеттері мен тілдерінің байлығын оқыту мен тәрбиелеу процесіне біріктіреді	1) қазақ мәдениеті	4	1	3	-
			2) Қазақстан халқының мәдениеті мен тілдері	3	1	1	1
			3) мәдениеттердің байлығын біріктіреді	0	-	-	-
				7	2	4	1
		1.2.4 Академиялық адалдық және сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік қағидаттарын сақтайды	1) Академиялық адалдық	2	1	1	-
			2) сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік	2	1	1	-
			3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілік	1	1	-	-
				5	3	2	0
		1.2 Критерий бойынша			42	18	16
	1.3 Кәсіби әдепті сақтау	1.3.1 Білім алушылардың жеке басына және олардың ата-аналарына/заңды өкілдеріне құрмет көрсетеді	1) білім алушылардың жеке басына құрмет	1	1	-	-
			2) ата-аналарға/заңды өкілдерге құрмет	0	-	-	-
				1	1	0	0
		1.3.2 Кәсіби-этикалық нормаларды басшылыққа алады	1) кәсіби әдеп	3	3	-	-
			2) зерттеу әдебі	5	4	1	-
				8	7	1	0
	1.3 Критерий бойынша			10	8	2	0
	1.4 Жауапкершілік	1.4.1 өзінің кәсіби деңгейін сақтауға және дамытуға жауапты	1) кәсіби даму/қолдау	7	4	3	-
			2) үздіксіз білім беру	3	3	-	-
3) жауапкершілік			0	-	-	-	
			11	7	3	1	
1.4.2 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің академиялық табыстылығы мен тәрбиесі үшін		1) академиялық жетістік	2	2	-	-	
		2) академиялық жетістік үшін жауапкершілік	0	-	-	-	
	2) тәрбие үшін жауапкершілік	0	-	-	-		

		жауапкершілікті көрсетеді		2	2	0	0
		1.4.3 Өз құзыреті шеңберінде білім алушылардың/тәрбиеленушілердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жәрдемдеседі	1) білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету	8	5	2	1
			2) құзыреттілік шеңбері	0	-	-	-
			3) жәрдемдесу	2	2	-	-
				10	7	2	1
		1.4.4 Білім беру және тәрбие процесіне деген педагогикалық қоғамдастықтың жауапкершілігін сезінеді.	1) педагогикалық қоғамдастықтың жауапкершілігі	0	-	-	-
				0	0	0	0
		1.4 Критерий бойынша		23	16	5	2
	1.5 Проактивтілік	1.5.1 Өзгерістерге қатысты белсенділік танытады және білім беру және тәрбие процесін жақсарту бойынша инновацияларды енгізеді	1) проактивтілік	0	-	-	-
			2) өзгерістер	0	-	-	-
			3) инновации	7	3	3	1
			4) білім беру процесін жақсарту	4	4	-	-
			5) оқу процесін жақсарту	0	-	-	-
				11	7	3	1
		1.5.2 Білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудегі тәуекелдерді басқарады	1) білім алушыларды оқытудағы тәуекелдер	1	1	-	-
			2) білім алушыларды тәрбиелеудегі тәуекелдер	0	-	-	-
			3) оқытуды басқару	7	2	3	2
			4) тәрбиені басқару	2	-	1	1
				10	3	4	3
		1.5.3 Өзін-өзі реттеу, стресске төзімділік дағдылары бар	1) өзін-өзі реттеу дағдылары	1	1	-	-
			2) стресске төзімділік дағдылары	1	1	-	-
			2	2	0	0	
		1.5 Критерий бойынша		23	12	7	4
	БАРЛЫҒЫ (1. КӘСІБИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР)			125	61	42	22
2. КӘСІБИ БІЛІМ	2.1 Білім алушылардың/тәрбиеле	2.1.1 Білім алушылардың/тәрбиелену	1) білім алушылардың/тәрбиелену	10	5	3	2

	нушілердің жеке ерекшеліктерін оқыту, оқыту және тәрбиелеуде білу және пайдалану	шілердің жас, тұлғалық, әлеуметтік-мәдени ерекшеліктерін түсінеді.	шілердің жас ерекшеліктері.				
			2) білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке ерекшеліктері .	5	2	2	1
			3) білім алушылардың/тәрбиеленушілердің әлеуметтік-мәдени ерекшеліктері.	5	1	3	1
				20	8	8	4
	2.1.2 Инклюзивті орта құру және білім алушыларды/тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеу процесіне тарту стратегияларын меңгерген.	1) инклюзивті орта	12	9	1	2	
		2) оқыту және тәрбиелеу процесінде инклюзивті орта құру стратегиялары	0	-	-	-	
		3) инклюзивті орта жағдайында білім алушыларды / тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу процесіне тарту стратегиялары	0	-	-	-	
			12	9	1	2	
	2.1.3 Пәнді, тілді және мәдени құндылықтарды сапалы меңгеруді қамтамасыз ететін көптілді ортада тиімді оқытудың теориялық білімі мен практикалық дағдыларын біледі және меңгереді. С1 кәсіби деңгейде оқыту тілін меңгерген	1) көптілділік	2	1	1	-	
		2) пәнді, тілді және мәдени құндылықтарды сапалы игеруді қамтамасыз ететін көптілді орта	0	-	-	-	
		3) көптілді ортада оқыту дағдылары	5	3	1	1	
		4) С1 кәсіби деңгейде оқыту тілін меңгеру	0	-	-	-	
			7	4	2	1	
	2.1.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің жеке ерекшеліктерін ескере	1) оқыту процесі	37	16	11	10	
		2) оқу процесі	3	3	-	-	
		3) тәрбие процесі	4	2	-	2	
		44	21	11	12		

		отырып, оқыту, оқыту, тәрбиелеу процесін қалыптастырады.					
			2.1 Критерий бойынша	83	42	22	19
2.2 Пәнді, оны оқыту әдістемесін және білім алушыларды/тәрбиеленушілерді бағалау құралдарын білу	2.2.1 Пән туралы білімді көрсетеді/ пәндік сала	1) пән / пән саласы	21	7	6	8	
			21	7	6	8	
	2.2.2 Оқу және білім беру бағдарламасының негіздерін түсінуді көрсетеді	1) оқу / білім беру бағдарламасы	11	3	4	4	
			11	3	4	4	
	2.2.3 Сабақты/сабақты әзірлеу, Жоспарлау және өткізу кезінде бағалау әдістерін меңгерген	1) бағалау	13	6	3	4	
		2) сабақты/сабақты жобалау, жоспарлау кезіндегі бағалау әдістері	10	5	2	3	
		3) сабақ/сабақ өткізу кезіндегі бағалау әдістері	8	6	1	1	
			31	17	6	8	
	2.2.4 Білім алушының/тәрбиеленушінің танымдық процесінің ерекшеліктеріне сәйкес оқыту және тәрбиелеу әдістерін меңгерген	1) білім алушының танымдық процесінің ерекшеліктері/ тәрбиеленуші	8	1	6	1	
		2) танымдық процестің ерекшеліктеріне сәйкес оқыту әдістері	1	1	-	-	
3) танымдық процестің ерекшеліктеріне сәйкес білім беру әдістері		1	1	-	-		
		10	3	6	1		
2.2.5 Білім алушыларда / тәрбиеленушілерде күнделікті өмірде білімді қолдану дағдыларын қалыптастырудың тиімді стратегияларын меңгерген	1) күнделікті өмірде білімді қолдану дағдылары	5	-	2	3		
	2) білім алушыларда / тәрбиеленушілерде білімді қолдану дағдыларын қалыптастыру стратегиялары	8	3	-	5		

				13	3	2	8
		2.2.6 Оқыту мен тәрбиелеу мүмкіндіктерін кеңейту үшін оқу процесінде ақпараттық технологияларды қолданады	1) оқыту мүмкіндіктерін кеңейту үшін оқу үдерісіндегі ақпараттық технологиялар	12	4	3	5
			2) білім беру мүмкіндіктерін кеңейту үшін оқу үдерісіндегі ақпараттық технологиялар	0	-	-	-
				12	4	3	5
		2.2 Критерий бойынша		98	37	27	34
		БАРЛЫҒЫ (2. КӘСІБИ БІЛІМ)		181	79	49	53
3. ОҚЫТУ/ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ТӘРБИЕЛЕУ ПРАКТИКАСЫ	3.1 Оқыту/оқыту және тәрбиелеу процесін жоспарлау	3.1.1 Оқыту мен тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес білім беру процесін жоспарлайды	1) оқу мақсаттарына сәйкес білім беру процесін жоспарлау	1	1	-	-
			2) тәрбие мақсаттарына сәйкес білім беру процесін жоспарлау	0	-	-	-
				1	1	0	0
		3.1.2 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту/тәрбиелеу технологияларын және оқыту және тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес бағалау стратегияларын таңдайды	1) оқыту технологиялары	16	6	5	5
			2) бағалау стратегиялары / технологиялары	6	4	2	-
			3) оқыту мақсаттарына сәйкес оқыту/тәрбиелеу технологияларын таңдау	2	2	-	-
	4) бағалау стратегиясын таңдау		1	1	-	-	
				25	13	7	5
	3.1.3 Оқу процесіне әріптестерді, білім алушыларды / тәрбиеленушілерді және	1) Әріптестерді білім беру процесіне тартады	3	3	-	-	
		2) Білім алушыларды / тәрбиеленушілерді білім беру процесіне тартады	3	3	-	-	

		ата-аналарды/заңды өкілдерді тартады .	3) Ата-аналарды / заңды өкілдерді білім беру процесіне тартады	7	4	2	1
				13	10	2	1
		3.1 Критерий бойынша		39	24	9	6
3.2 Қауіпсіз, қолайлы оқыту және дамыту ортасын құру	3.2.1 Қауіпсіз білім беру ортасын қамтамасыз етеді .		1) қауіпсіз білім беру ортасы	4	4	-	-
				4	4	0	0
	3.2.2 Сабақта/сабақта әрбір білім алушыға/тәрбиеленушіге қолдау көрсету ахуалын қалыптастырады.		1) сабақта/сабақта білім алушыны/тәрбиеленушіні қолдау атмосферасы	2	2	-	-
				2	2	0	0
	3.2.3 Білім алушының/тәрбиеленушінің дамуының қолайлы инклюзивті жағдайларын және уәждемесін қамтамасыз етеді.		1) білім алушының дамуының қолайлы инклюзивті шарттары/ тәрбиеленуші	9	7	2	-
			2) Білім алушыны/тәрбиеленушіні дамытуға ынталандыруды қамтамасыз етеді	4	2	2	-
				13	9	4	0
	3.2.4 Білім алушының/тәрбиеленушінің цифрлық ортада қауіпсіз және этикалық болуын қамтамасыз етеді.		1) сандық орта	1	1	-	-
			2) білім алушының/тәрбиеленушінің цифрлық ортада қауіпсіз болуы	1	1	-	-
			2) білім алушының/тәрбиеленушінің цифрлық ортада этикалық болуы	0	-	-	-
			2	2	0	0	
		3.2 Критерий бойынша		21	17	4	0
3.3 Оқыту және тәрбиелеу процесін іске асыру	3.3.1 Сабақта/сабақта оқыту мен тәрбиелеу мақсатына қол жеткізеді.		1) сабақта/сабақта оқыту және тәрбиелеу мақсатына жету	3	3	-	-
				3	3	0	0

		3.3.2 Білім алушыларды / тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудің жоғары нәтижелеріне ынталандырады және оларға қолдау көрсетеді	1) білім алушыларды ынталандыру/ тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудің жоғары нәтижелеріне	1	1	-	-	
			2) білім алушыларды қолдау/ тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбиелеудің жоғары нәтижелеріне қол жеткізуге	1	1	-	-	
				2	2	0	0	
		3.3.3 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту және тәрбиелеу мақсаттарына сәйкес оқыту/тәрбиелеу технологияларын пайдаланады .	1) білім алушының жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту мақсаттарына сәйкес оқыту технологиялары	1	1	-	-	
			2) тәрбиеленушінің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбие мақсаттарына сәйкес тәрбие технологиялары.	1	1	-	-	
				2	2	0	0	
		3.3 Критерий бойынша			7	7	0	0
		3.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің білім жетістіктерін бағалау	3.4.1 Әр түрлі бағалау құралдарын қолданады	1) бағалау құралдары	1	1	-	-
					1	1	0	0
			3.4.2 Оқыту тәжірибесін жақсарту үшін бағалау нәтижелерін қолданады .	1) оқыту практикасы.	1	1	-	-
2) оқыту тәжірибесін жақсарту үшін бағалау нәтижелерін қолдану.	2			2	-	-		
			3	3	0	0		
3.4.3 Бағалау нәтижелері бойынша уақтылы, тиімді кері байланыс береді.	1) кері байланыс	1	1	-	-			
	2) бағалау нәтижелері бойынша уақтылы, тиімді кері байланыс беру.	0	-	-	-			

				1	1	0	0
		3.4.4 Білім алушылардың/тәрбиеленушілердің оқу жетістіктеріне тұрақты мониторинг жүргізеді.	1) оқу жетістіктері 2) білім алушылардың оқу жетістіктерінің мониторингі/ тәрбиеленушілер	6 0	3 -	2 -	1 -
				6	3	2	1
		3.4.5 Бағалау жүргізу кезінде Академиялық адалдық қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етеді.	1) Академиялық адалдық 2) бағалау кезінде Академиялық адалдық қағидаттарын сақтау.	2 0	1 -	1 -	- -
				2	1	1	0
		По критерию 3.4		13	9	3	1
	3.5 Оқыту және тәрбиелеу үдерісіндегі ынтымақтастық	3.5.1 Білім алушының/тәрбиеленушінің жеке даму траекториясын құру үшін ата-аналармен/заңды өкілдермен өзара іс-қимыл жасайды.	1) білім алушының/тәрбиеленушінің жеке даму траекториясы. 2) жеке траекторияны құру үшін ата-аналармен/заңды өкілдермен өзара әрекеттесу	2 0	1 -	1 -	- -
				2	1	1	0
		3.5.2 Білім беру процесін жақсарту үшін кәсіби қауымдастықтар мен мүдделі тараптар шеңберіндегі әріптестермен ынтымақтасады .	1) білім беру процесін жақсарту. 2) кәсіби / педагогикалық қоғамдастық 3) білім беру процесін жақсарту үшін ынтымақтастық.	3 3 4	3 3 3	- - -	- - 1
				10	9	0	1
		3.5 Критерий бойынша		12	10	1	1
		БАРЛЫҒЫ (3. ОҚЫТУ/ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ТӘРБИЕЛЕУ ПРАКТИКАСЫ)		92	67	17	8
4. КӘСІБИ ДАМУ	4.1 Әріптестердің өз тәжірибесі мен	4.1.1 Өзінің және әріптестерінің тәжірибесін талдайды .	1) әріптестердің өз тәжірибелері мен тәжірибелерін талдау	2	2	-	-

тәжірибесінің рефлексиясы			2	2	0	0	
	4.1.2 Әріптестермен өзара іс-қимылда өз практикасын дамыту салаларын айқындайды.	1) өз практикасын дамыту салалары	0	-	-	-	
		2) әріптестермен өзара іс-қимылда өз практикасын дамыту саласын айқындау.	0	-	-	-	
			0	0	0	0	
	4.1.3 Өз тәжірибеңізді үздіксіз жақсартуды жоспарлап отыр.	1) өз тәжірибеңізді үздіксіз жақсартуды жоспарлау	0	-	-	-	
			0	0	0	0	
	4.1.4 Әріптестермен, кәсіби қоғамдастықпен және ата-аналар қауымдастығымен өзара әрекеттесудегі өз тәжірибесіндегі өзгерістердің тиімділігін бағалайды.	1) әріптестермен өзара әрекеттесудегі өз тәжірибесіндегі өзгерістердің тиімділігін бағалау	0	-	-	-	
		2) кәсіби қоғамдастықпен өзара әрекеттесудегі өзіндік тәжірибедегі өзгерістердің тиімділігін бағалау	0	-	-	-	
		3) ата-аналар жұртшылығымен өзара әрекеттестікте өз тәжірибесіндегі өзгерістердің тиімділігін бағалау	0	-	-	-	
			0	0	0	0	
	4.1 Критерий бойынша			2	2	0	0
	4.2 Өзін-өзі дамыту сапасын басқару және көшбасшылыққа ұмтылу	4.2.1 Әріптестерімен бірге өзінің кәсіби құзыреттеріне талдау жүргізеді	1) әріптестермен бірге олардың кәсіби құзыреттерін талдау	0	-	-	-
			0	0	0	0	
4.2.2 Өзінің кәсіби білімін, дағдылары мен		1) өзінің кәсіби білімін, дағдылары мен	0	-	-	-	

	құзыреттерін дамытудың тиімді жолдарын белгілейді	құзыреттерін дамыту жолдары				
	4.2.3 Өзінің кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін қадағалайды.	1) өзінің кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігі.	0	-	-	-
	4.2.4 Өз тәжірибесін таратады, әріптестерінің тәжірибесін зерттеуге қатысады және бастаушы педагогтар мен педагогикалық қоғамдастыққа кәсіби қолдау көрсетеді.	1) өз тәжірибеңізді тарату	0	-	-	-
		2) әріптестердің тәжірибесін зерттеуге қатысу	0	-	-	-
		3) бастаушы Педагогтарға кәсіби қолдау көрсету	0	-	-	-
		4) педагогикалық қоғамдастыққа кәсіби қолдау көрсету.	0	-	-	-
			0	0	0	0
		4.2 критерийі бойынша	0	0	0	0
		БАРЛЫҒЫ (4. КӘСІБИ ДАМУ)	2	2	0	0
КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТЕР БОЙЫНША ЖИЫНЫ			400	209	108	83

ҚазҰПУ білім беру бағдарламасының рейтингінің деректері, «Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» білім беру бағдарламаларының тобы

2019 жыл	2020 жыл																												
<p align="right">6/38</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - 5B010200</p> <p>Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогика университеті</p> <p>Алматы қаласы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.14</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">1.25</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.22</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.60</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">99676.67</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">88.24%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">1.71</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.14	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.25	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.22	Жалпы бағасы	3.60	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	99676.67	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.24%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.71	<p align="right">17/37</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогика университеті</p> <p>Алматы қаласы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">1.80</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">1.03</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.43</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.26</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">126874.43</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">67.86%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">1.41</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.80	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.03	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.43	Жалпы бағасы	3.26	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	126874.43	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	67.86%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.41
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.14																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.25																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.22																												
Жалпы бағасы	3.60																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	99676.67																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.24%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.71																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.80																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.03																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.43																												
Жалпы бағасы	3.26																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	126874.43																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	67.86%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.41																												
2021 жыл	2022 жыл																												
<p align="right">11/31</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогика Университеті</p> <p>Алматы қаласы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">1.93</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.48</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.75</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.15</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">169 450</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">78%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">2.83</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.93	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.48	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.75	Жалпы бағасы	3.15	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	169 450	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	78%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.83	<p align="right">11/33</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогика Университеті</p> <p>Алматы қаласы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.01</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.56</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.48</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.05</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">205626.36</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">88.57%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">4.06</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.01	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.56	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.48	Жалпы бағасы	3.05	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	205626.36	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.57%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	4.06
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.93																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.48																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.75																												
Жалпы бағасы	3.15																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	169 450																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	78%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.83																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.01																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.56																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.48																												
Жалпы бағасы	3.05																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	205626.36																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.57%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	4.06																												

ППУ білім беру бағдарламасының рейтингінің деректері, «Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» білім беру бағдарламаларының тобы

2019 жыл	2020 жыл																												
<p align="right">2/38</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - 5B010200</p> <p>Павлодар педагогикалық университеті</p> <p>Павлодар облысы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.22</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">1.30</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.17</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.70</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">86890.08</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">100%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">2.40</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.22	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.30	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.17	Жалпы бағасы	3.70	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	86890.08	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.40	<p align="right">10/37</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Павлодар педагогикалық университеті</p> <p>Павлодар облысы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.09</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">1.00</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.41</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.50</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">140239.47</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">76.47%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">1.24</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.09	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.00	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.41	Жалпы бағасы	3.50	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	140239.47	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	76.47%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.24
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.22																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.30																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.17																												
Жалпы бағасы	3.70																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	86890.08																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.40																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.09																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.00																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.41																												
Жалпы бағасы	3.50																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	140239.47																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	76.47%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.24																												
2021 жыл	2022 жыл																												
<p align="right">14/31</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Павлодар педагогикалық университеті</p> <p>Павлодар облысы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.07</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.61</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.42</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.11</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">179 936</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">78%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">1.90</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.07	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.61	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.42	Жалпы бағасы	3.11	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	179 936	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	78%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.90	<p align="right">18/33</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Павлодар педагогикалық университеті</p> <p>Павлодар облысы</p> <table border="1"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">1.94</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.49</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.53</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">2.95</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">238434.80</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">82.98%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">2.53</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.94	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.49	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.53	Жалпы бағасы	2.95	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	238434.80	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	82.98%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.53
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.07																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.61																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.42																												
Жалпы бағасы	3.11																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	179 936																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	78%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.90																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.94																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.49																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.53																												
Жалпы бағасы	2.95																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	238434.80																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	82.98%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	2.53																												

АрПИ білім беру бағдарламасы рейтингінің деректері, «Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» білім беру бағдарламаларының тобы

2019 жыл	2020 жыл																												
<p align="right">19/38</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - 5B010200</p> <p>Ы. Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық институты</p> <p>Қостанай облысы</p> <table border="0"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">1.74</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">1.19</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.14</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.08</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">93089.14</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">75%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">3.25</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.74	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.19	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.14	Жалпы бағасы	3.08	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	93089.14	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	75%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	3.25	<p align="right">3/37</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық университеті</p> <p>Қостанай облысы</p> <table border="0"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.44</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.86</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.44</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.74</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">142806.94</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">100%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">1.13</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.44	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.86	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.44	Жалпы бағасы	3.74	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	142806.94	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.13
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.74																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	1.19																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.14																												
Жалпы бағасы	3.08																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	93089.14																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	75%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	3.25																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.44																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.86																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.44																												
Жалпы бағасы	3.74																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	142806.94																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	1.13																												
2021 жыл	2022 жыл																												
<p align="right">10/31</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық университеті</p> <p>Қостанай облысы</p> <table border="0"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">2.18</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.48</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.55</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.21</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">199 502</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">100%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">4.00</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.18	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.48	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.55	Жалпы бағасы	3.21	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	199 502	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	4.00	<p align="right">13/33</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі - B003</p> <p>Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі</p> <p>Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық университеті</p> <p>Қостанай облысы</p> <table border="0"> <tr> <td>Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)</td> <td align="right">1.99</td> </tr> <tr> <td>Сараптамалық бағалау бойынша бағасы</td> <td align="right">0.53</td> </tr> <tr> <td>Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы</td> <td align="right">0.50</td> </tr> <tr> <td>Жалпы бағасы</td> <td align="right">3.03</td> </tr> <tr> <td>Медианалық еңбекақы (теңгеде)</td> <td align="right">183458.75</td> </tr> <tr> <td>Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)</td> <td align="right">88.57%</td> </tr> <tr> <td>Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)</td> <td align="right">3.50</td> </tr> </table>	Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.99	Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.53	Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.50	Жалпы бағасы	3.03	Медианалық еңбекақы (теңгеде)	183458.75	Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.57%	Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	3.50
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	2.18																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.48																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.55																												
Жалпы бағасы	3.21																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	199 502																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	100%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	4.00																												
Түлектердің мансаптық перспективасы бойынша бағасы (жұмыспен қамтылу және жалақы мөлшерін талдау)	1.99																												
Сараптамалық бағалау бойынша бағасы	0.53																												
Статистикалық деректер және студент жетістіктері бойынша бағасы	0.50																												
Жалпы бағасы	3.03																												
Медианалық еңбекақы (теңгеде)	183458.75																												
Жұмыспен қамтылу деңгейі (%)	88.57%																												
Жұмыс іздеу ұзақтығы (ай)	3.50																												

Талдамалық есеп
«Болашақ педагогтерді даярлауға арналған білім беру
бағдарламалары мазмұнының Кәсіби стандарт нормаларына сәйкестігі»

Мөрге қол қойылды 08.12.2023 г. Формат 60×84 1/16.
Офсеттік қағаз. Офсеттік басып шығару.
Қаріп Times New Roman. Шартты басып шығару.